



Vänersborgs kommun

Biblioteksplan 2017-2020



Antagen av Kommunfullmäktige 2017-12-13 §196

Biblioteksplan för Vänersborgs kommun

Inledning och syfte

Biblioteksplanen för Vänersborgs kommun reglerar Vänersborgs biblioteksverksamhet. Varje kommun är enligt lag skyldig att anta planer för sin verksamhet inom hela biblioteksområdet. Biblioteksplan för Vänersborgs kommun ska förutom folkbibliotekens verksamhet också innefatta biblioteksbehovet vad gäller utbildning, omsorg, vård och näringsliv.

Biblioteksplan 2017-2020 syftar till att förtydliga och utveckla bibliotekets verksamhet, hålla ett strategiskt fokus på individens lust till läsande och lärande samt att formalisera och utveckla samarbetet mellan folkbibliotek, skolbibliotek och övriga verksamheter och aktörer inom kommunen.

Vision

”Vänersborgs kommun – hållbar och attraktiv i alla delar, hela livet”

Kommunfullmäktige fastställde visionen och nuvarande inriktningsmål 2013. Den omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen såväl som kommunens styrdokument.

Styrdokument

Bibliotekslagen (SFS 2013:801)

Västra Götalandsregionen, regional biblioteksplan 2016-2019

Vänersborgs kommun, Mål- och resursplan

Ansvar och uppföljning

Biblioteksplanen är en kommunövergripande plan som ska ses som ett strategiskt dokument där prioriterade mål ska uppnås genom planerade aktiviteter. Samtliga nämnder har ansvar för att följa planen utefter sina verksamhetsområden. Uppföljning av planen ska ske genom en årlig redovisning till kommunfullmäktige.

Bibliotekets huvudverksamhet är reglerad under Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde och Kultur- och fritidsnämnden har ett samordningsansvar vid uppföljning. Då biblioteksverksamhet även rör Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens verksamhetsområden förväntas dessa nämnder aktivt medverka till att uppnå de prioriterade målen.

Fastställda prioriterade mål och av nämnderna planerade aktiviteter bör lyftas in i kommunens övergripande ledningssystem och uppföljningsverktyg.

Bibliotekets roll i Vänersborgs kommun

Biblioteksverksamhetens främsta roll i Vänersborgs kommun är och ska fortsatt vara en central och naturlig mötesplats för lärande och utveckling. Genom att vara en öppen och tillgänglig plats välkomnar bibliotekets verksamhet människor från alla delar av samhället, i alla åldrar oavsett förutsättningar och bakgrund.

Bibliotekets tillgänglighet och fysiska närhet till invånare skapar utvecklingsmöjligheter att stärka dess funktion som mötesplats för andra samhällsfunktioner. Kommunens övriga förvaltningar och verksamheter kan verka nära biblioteket för en ökad medborgarnära, transparent och tillgänglig kommunal service.

Biblioteksverksamheten i Vänersborg erbjuder hög kvalitet utifrån medborgarnas önskemål, en hög service och kompetens genom sina medarbetare och ett kvalitativt, såväl som differentierat utbud och mediebestånd. Biblioteket erbjuder en verksamhet som främjar läs- och språkutveckling, kultur och kompetensutveckling utifrån individens villkor och förutsättningar.

Biblioteksverksamheten har en tydlig och väl förankrad samhällsutvecklande funktion. Möjligheter skapas för möten mellan människor och ger förutsättningar för en meningsfull fritid för kommunens invånare och besökare.

Folkbibliotekets fortsatt viktiga och särskilda roll

I Vänersborgs kommun finns idag folkbibliotek med väl utvecklad verksamhet som håller god kvalitet. Verksamheten är förlagd till ett huvudbibliotek i centralorten samt till fyra filialer: Brålanda, Frändefors, Mötesplats Tärnan och Vargön.

Vänersborgs bibliotek med filialer ska skapa tydliga förutsättningar för att öka intresset för läsning och fortbildning samt tillhandahålla relevant media och information till kommunens invånare och besökare. Biblioteket ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning och lärande.

Denna verksamhet förutsätter att biblioteken förvärvar, kvalitetssäkrar och förmedlar litteratur och övriga media, sköter bibliotekskatalogen samt bedriver referensverksamhet. Personalens kompetens behöver fortsatt stärkas och säkras för att möta den omvärld verksamheten befinner sig i.

Prioriterade mål:

- Öka invånarnas media- och informationskunnighet (MIK).
- Bibliotekets medarbetare ska ges ökade möjligheter till omvärldsbevakning

Ett brukarvänligt bibliotek

Biblioteket ska vara en aktuell plats för kunskapsinhämtning. Ett brukarvänligt bibliotek förutsätter att det finns tillgänglig information och media utifrån brukarens förutsättningar. Särskilt angeläget är att säkra en verksamhet utifrån ett mångfaldsperspektiv då integration av både nyanlända och fler samhällsgrupper är en viktig prioritering för Vänersborgs kommun.

Genom att verksamheten öppnas åt nya och fler grupper skapas nya förutsättningar. Som en följd av teknikutvecklingen och förändrade lånevanor efterfrågas ett mer differentierat och tillgängligt utbud både utifrån språk och medieform. Genom att biblioteket säkerställer ett kvalitativt mediebestånd, samt utifrån invånarens och brukarens önskemål skapas ett ständigt aktuellt utbud. För ett brukarvänligt bibliotek är det nödvändigt att verksamheten utvecklas i en dialog med delaktiga invånare och besökare.

Prioriterade mål:

- Skapa förutsättningar för en ökad delaktighet
- Tillgängliggöra och brukaranpassa bibliotekets lokaler och mediebestånd
- 30 % av invånarna ska vara aktiva användare

Skolbibliotek

Skolbiblioteken är en betydelsefull resurs för en utvecklande pedagogik, undervisning och skolarbete inom skolans verksamhetsområde. Alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek enligt lagstiftning. I skollagen så lyfts rektors särskilda roll för skolbibliotek. Det är viktigt att rektorer fortsatt har de verktyg och förutsättningar för att säkra skolbibliotekens plats som pedagogisk resurs.

Inom ramarna för respektive verksamhet ska folkbibliotek och skolbibliotek tillhandahålla ett differentierat medieutbud för att tillgodose eleverns och invånarens varierande förutsättningar samt behov av upplevelser och information.

Prioriterade mål:

- Skolbibliotekens förutsättningar ska stärkas inom skolans verksamheter
- Samverkan mellan skolbibliotek och folkbibliotek ska långsiktigt öka anpassat till elevernas behov, främja till språkutveckling och stimulera till läsning.

Biblioteket som mötesplats

Biblioteket och dess filialer är naturliga mötesplatser för människor och en knutpunkt för kommunens invånare. Det ska fortsatt vara en lättillgänglig plats för människors möjligheter till lärande och utveckling. En viktig del i utvecklandet av biblioteket som mötesplats är att säkerställa tillgängliga lokaler och intressant verksamhet för invånarna, såväl som en hållbar anpassning av verksamhetens behov och framtida förutsättningar.

Bibliotekets differentierade och omfattande verksamhet skapar på en bred front förutsättningar för människor att mötas. Det ställer samtidigt krav på bibliotekets verksamhet. Biblioteket i sin karaktär och med sina unika förutsättningar är en plats där människor kan mötas utan särskilda förbehåll.

Den digitala utvecklingen påverkar bibliotekets verksamhet och möjligheter. En digital plattform för biblioteket kan skapa förutsättningar för en ökad tillgänglighet, ett breddat utbud och stärka delaktigheten mellan invånare och verksamheten.

Prioriterade mål:

- Biblioteket som en central mötesplats ska stärkas och utvecklas
- Bibliotekets verksamhet ska tillgängliggöras via digital plattform

Ett genomsyrande barn- och ungdomsperspektiv

Kulturuttryck spelar en viktig roll i barns- och ungdomars identitetssökande. Genom att förmedla ett utbud av god kvalitet, visa på bredden av estetiska kulturuttryck och uppmuntra till eget skapande kan folkbiblioteken vara den mötesplats som berör och uppmuntrar i det egna identitetsbygget.

Folkbiblioteken är en plats som står öppen för alla barn och unga. Folkbiblioteken når genom sitt lässtimulerande arbete samtliga barn och ungdomar i Vänersborg. Av strategisk vikt är att göra barn och unga delaktiga i verksamhetens utvecklingsarbete.

God läsförmåga och ett rikt språk är förutsättning för källkritiskt tänkande och aktiva samhällsmedborgare. Lek och eget skapande är grund för självinsikt. Folkbiblioteken kan vara den plats där barn och ungdomar ges möjlighet att genom såväl lek som estetiskt skapande möta och utveckla sin kulturkompetens.

En fortsatt utveckling av barn och ungas läsning och kulturkompetens förutsätter nära samarbete mellan folkbiblioteket, för- och grundskolan, andra kommunala verksamheter samt föreningar.

Prioriterade mål:

- Arbeta för att barn och unga utifrån sina förutsättningar blir delaktiga i bibliotekets utbud och verksamhet.
- Utveckla ett relevant medieutbud för tonåringar och unga vuxna.

Biblioteket i samverkan med sin omvärld

Som en viktig och central mötesplats skapar biblioteksverksamheten möjligheter till att stärka samverkan med övriga kommunala förvaltningar och samhällsfunktioner.

Vänersborgs kommun står inför en stor utmaning när det gäller integration av nyanlända. Språk, bostad, sysselsättning och känsla av tillhörighet är

grundstenar i integrationsarbetet och biblioteksverksamheten har en viktig roll i detta sammanhang.

Genom en ökad förvaltningssamverkan skapas förutsättningar för att utöka medborgarservicen via bibliotekets verksamhet. Biblioteket kan därmed få ett utökat uppdrag och ansvar för att skapa förutsättningar till att kommunens verksamheter och funktioner kommer närmare invånare och besökare genom att möjliggöra för andra funktioner både inom och utanför kommunen att verka inom bibliotekets lokaler.

Bibliotekets verksamhet måste fortsatt vara tillgänglig för alla kommunens invånare. Det är därför viktigt att biblioteket fortsätter med uppsökande verksamhet i samverkan med kommunala förvaltningar, myndigheter och samhällsaktörer. En förutsättning är att upprätta och säkerställa kontaktytor mellan biblioteket och exempelvis särskilda boenden, äldreboenden, flyktingboenden och liknande.

Prioriterade mål:

- Bibliotekets samverkan med kommunala förvaltningar, myndigheter och samhällsaktörer ska utvecklas
- Utveckla och tillgängliggöra den medborgarnära kommunala servicen
- Upprätta fler kontaktytor mellan biblioteket och social verksamhet